

1 Aan de Slag in tijden van COVID

Tijdens de corona-pandemie zijn zowel vraag naar als aanbod van participatie-activiteiten beperkter dan normaal.

1.1 Vraag vanuit bewoners

Veel azc-bewoners zijn (erg) bang het virus te krijgen. Vaak begrijpen ze de Nederlandstalige informatie over de risico's en de maatregelen niet. Of is deze informatie anders (strenger of soepeler) dan die ze via hun contacten in hun land van herkomst meekrijgen.

Hierdoor blijven veel bewoners (nog) meer dan anders op hun kamer. Ze willen zo min mogelijk contact met andere mensen. Ze vervelen zich, maar durven niet naar buiten en melden zich dus ook niet aan voor participatie-activiteiten.

Er is daardoor minder vraag vanuit bewoners naar activiteiten, vooral buiten het azc. Maar, voor hun gezondheid en welzijn is het toch goed om buiten te komen en mee te doen met activiteiten.

1.2 Aanbod van activiteiten

Naast verminderde vraag vanuit bewoners, is het ook lastiger om participatie-aanbod te verzamelen. Er is veel minder mogelijk, niet alles past binnen de huidige maatregelen. Veel organisaties zijn daardoor terughoudend in het bieden van vrijwilligerswerk of andere activiteiten aan nieuwe vrijwilligers. Zij vinden het al lastig om hun vaste vrijwilligers voldoende aanbod te geven. Veel buurthuizen, clubs en bibliotheken zijn nu gesloten of onder voorwaarden geopend.

Blijf als coördinatoren van COA en VWC met elkaar en met maatschappelijke organisaties nadenken over wat wel nog kan. Soms blijkt er tussentijds ineens toch weer meer mogelijk, ook bij gelijkblijvende maatregelen.

Ondanks de maatregelen zijn er nog steeds activiteiten die wel door kunnen gaan. Houd hierbij *altijd* rekening met de maatregelen die op dit moment gelden.

- Vaak gaan buitenactiviteiten wel door;
- Binnen én buiten is het belangrijk dat er voldoende afstand gehouden kan worden;
- Binnen én buiten is het belangrijk dat de activiteiten alleen of in kleine groepjes uitgevoerd kunnen worden.
- Bewoners kunnen (ook buiten) mondkapjes dragen en eventueel handschoenen als ze zich daar prettiger bij voelen.

Kijk voor het actuele Corona-overzicht op het Platform Vrijwillige inzet:

https://www.vrijwilligerswerk.nl/themas/coronaoverzicht_nws/1669001.aspx

Het is belangrijk dat coördinatoren VWC regelmatig contact met hun netwerk van maatschappelijke organisaties blijven houden. Zo kunnen ze de draad weer snel oppakken als de maatregelen versoepelen.

1.2.1 Voorbeelden van corona-proof activiteiten binnen het azc¹

- Veel zelfwerkzaamheidsactiviteiten gaan door. Wel met beperkingen, bijvoorbeeld in kleinere groepen en met mondkapjes en/of handschoenen aan.
- Mondkapjes maken: de mondkapjes mogen alleen worden verkocht tegen kostprijs. Ze kunnen worden uitgedeeld aan bijvoorbeeld de minima in de gemeente, materiaal kan worden geleverd

¹ De genoemde voorbeelden van activiteiten binnen en buiten het azc zijn uiteraard onder voorbehoud van de maatregelen rond Covid19 die op dat moment gelden. Hoe strenger de maatregelen, hoe minder er kan.

door lokale middenstand. Er kunnen ook mondkapjes genaaid worden voor de 'eigen' bewoners van het azc.

- Corona-proof sportlessen voor en door bewoners;
- Voetbal voor jongeren;
- De recreatiezaal kan corona-proof ingericht worden. Via zelfwerkzaamheid kunnen bewoners zelf het deurbeleid handhaven zodat er niet teveel mensen binnen zijn.

1.2.2 Voorbeelden van corona-proof activiteiten buiten het azc

- Werken in het groen: relatief veel extern vrijwilligerswerk in de categorie tuinieren, moestuin en groenonderhoud kan doorgaan;
- Insectenhotel maken van afval;
- Repair café;
- Papierprikken;
- Vrijwilligerswerk bij de voedselbank of via het Leger des Heils;
- Wandelmaatjes;
- Veel zorgcentra beperken contact met vrijwilligers. Wandelingen in groepen gaan bijvoorbeeld niet door, maar samen in de tuin werken kan nog wel.

1.2.3 Nieuwe digitale activiteiten

Voor een deel van de activiteiten is een digitale variant te bedenken

- Online taal-café;
- Taalmaatjes/kletsmaatjes: om toch de taal te leren en persoonlijke aandacht te geven. Dit kan ook telefonisch of via beeldbellen (WhatsApp);

1.3 Aanvullende voorwaarden

Het komt voor dat maatschappelijke organisaties in deze tijd aanvullende voorwaarden stellen aan vrijwilligers (uit het azc). Bijvoorbeeld dat:

- vrijwilligers voldoende Nederlands kunnen spreken;
- ze zelfstandig deel kunnen nemen, dus zonder begeleiding van een supporter of medewerker van de organisatie;
- er enkel activiteiten aangeboden worden die alleen uitgevoerd moeten worden, in plaats van in duo's of groepjes samen met Nederlandse deelnemers.

Dit zijn voorwaarden die schuren met de aanpak en doelstellingen van de Aan de Slag methodiek. Onder dit soort voorwaarden draagt deelname beperkt tot niets bij aan taal en integratie.

De coördinator VWC moet in zo'n geval de afweging maken wat zwaarder weegt:

- Geen activiteit kunnen aanbieden;
- Een activiteit aanbieden die weinig bijdraagt, maar waarmee de bewoner wel bezig is.

1.4 Contact onderhouden

Nog meer dan anders kunnen medewerkers op het azc, de coördinator VWC en supporters *pro-actief* contact houden en zoeken met bewoners. Ook (of juist) met die bewoners die zich op hun kamer terugtrekken:

- Als fysiek langsgaan op het azc niet kan, werkt (beeld)bellen of appen via WhatsApp vaak goed. Dit geldt zowel voor COA-medewerkers die vanuit huis werken als voor coördinatoren van VWC en supporters.
- Vertel wat er ondanks de beperkingen en maatregelen wél kan. En waarom het ook (of juist) in deze spannende tijd belangrijk is om actief te blijven.
- Vertel niet alleen over participatie-activiteiten, maar houd ook vinger aan de pols hoe het met de bewoners gaat.

- Ook als het niet mogelijk is om mee te doen aan participatie-activiteiten, blijft het waardevol om regelmatig even contact te hebben met de bewoners. Het persoonlijke contact wordt meestal erg gewaardeerd. En als de maatregelen versoepeld worden, is het makkelijker om de draad weer op te pakken.
- Als je merkt dat een bewoner op basis van verkeerde informatie angstig is voor Covid-19, verwijst deze dan door naar kloppende informatie. Op <https://www.pharos.nl/coronavirus/> staat actuele informatie over het Corona-virus in 13 verschillende talen.
- Maak je je zorgen over een bewoner? Krijg je geen contact terwijl die bewoner normaal gesproken altijd snel reageert op telefoontjes of appjes? Dan kan je dit signaal doorgeven aan de coördinator COA. Die kan intern overleggen of het nodig is dat een COA-medewerker op locatie 'live' bij de bewoner langs gaat.

Zo kan iedereen die betrokken is bij de participatiebalie een steentje bijdragen aan het voorlichten waarom het ondanks de corona-pandemie toch belangrijk is voor bewoners om buiten te komen en een zinvolle dagbesteding te hebben. En hoe dit ondanks alle maatregelen op een veilige manier kan.

1.5 Corona-proof participatiebalie

Er zijn verschillende manieren om de participatiebalie op een veilige manier te openen.

- Open de participatiebalie op basis van afspraken in plaats van als inloopuur. Zo is er maar een bewoner tegelijk bij de balie. De afspraken kunnen telefonisch gemaakt worden, per mail of WhatsApp², of met een intekenlijst naast de deur.
- De coördinator VWC kan een digitaal spreekuur organiseren.
- Als de coördinator van de VWC niet op de COA-locatie mag komen, kan de coördinator COA of een casemanager bij de participatiebalie het gesprek met geïnteresseerde bewoners voeren. Die geeft de interesses van de bewoner door aan de coördinator VWC. De coördinator (of supporter) begeleidt de bewoner daarna verder meer één op één.
- Plaats het wekelijkse aanbod op de MyCOA-website of -app. Bewoners met interesse kunnen contact opnemen (telefonisch; per WhatsApp) met de coördinator VWC voor de bemiddeling naar de organisatie toe.
- Plaats in de ruimte van de participatiebalie een tafel in of vlak bij de deuropening. Afhankelijk van de grootte van de ruimte kunnen er één of twee bewoners tegelijk naar binnen. De andere bewoners wachten op de gang. Zet de tafel eventueel in de lengte. Zo blijven de coördinator (en supporter) en de bewoners automatisch op voldoende afstand.
- Verplaats de participatiebalie bij droog weer tijdelijk naar buiten.

² COA heeft AVG-regels voor het gebruik van WhatsApp door medewerkers in contact met bewoners. Meer informatie hierover is te vinden op Plein.